

دانشکده کتابداری و اطلاع‌رسانی: گروه‌ها، رشته‌ها، گرایش‌ها و مقاطع تحصیلی پیشنهادی

دکتر غلامرضا فدایی

استاد گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه تهران؛ ghfadaie@ut.ac.ir

الهام برمر (نویسنده مسئول)

کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه تهران؛ barmar_k81@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۹۰/۹/۲۳

تاریخ دریافت: ۹۰/۵/۲۰

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر ارائه یک الگوی مناسب در خصوص گروه‌ها، رشته‌ها، گرایش‌ها و مقاطع تحصیلی دانشکده کتابداری و اطلاع‌رسانی است.

روش: پژوهش حاضر با رویکرد کیفی و با استفاده از تکنیک دلفی انجام شده است.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد دانشکده می‌تواند با عنوان «علوم و فناوری اطلاعات»، و ۱۴ رشته شامل «مدیریت رکوردها و آرشیو»، «مدیریت و سازماندهی نسخ خطی و آثار کیمیا»، «کتابداری و اطلاع‌رسانی»، «سیستم‌های اطلاعاتی»، «مدیریت دانش»، «تاریخ و فلسفه اطلاعات»، «مدیریت اطلاعات»، «مدیریت اطلاعات و کتابخانه»، «علم سنجی»، «اقتصاد اطلاعات و دانش»، «چاپ و نشر»، «سیستم‌های اطلاعات مدیریت»، «مرجع‌شناسی و خدمات اطلاعات» و «فناوری اطلاعات» فعالیت نماید. رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی می‌تواند دارای ۴ گرایش کتابخانه‌های دیجیتال، دانشگاهی، عمومی و تخصصی باشد. برنامه کارشناسی ارشد دوگانه برای کتابداری و اطلاع‌رسانی با رشته‌های ادبیات کودک، علم رایانه و مدیریت و کارشناسی ارشد دوگانه آرشیو با رشته‌های تاریخ، ادبیات، علم رایانه و مدیریت پیشنهاد می‌گردد.

واژه‌های کلیدی: دانشکده کتابداری و اطلاع‌رسانی، رشته تحصیلی، گروه آموزشی، گرایش، مقطع تحصیلی.

مقدمه

با گسترش روز افزون دامنه علم از یک سو و تنوع نیازهای بشر در شاخه‌های گوناگون علمی حرکت به سوی تخصص‌گرایی شکل گرفته است. تقسیم شدن شاخه‌های کلی علم به زیرشاخه‌ها و سپس به شاخه‌های ریزتر و ادامه این روند سلسله‌مراتبی از کل به جزء ناشی از همین تخصص‌گرایی در جامعه است. رشته‌های عمومی و کلی دیگر پاسخگوی نیاز جامعه در حوزه مشاغل تخصصی نیست مشاغل جدیدی که نیاز به تخصص ویژه در آن حوزه موضوعی دارند نیازهای جدید آفریده است. ایجاد گرایش‌های تخصصی و حتی فوق تخصصی در بسیاری از رشته‌های دانشگاهی نیز دلالت بر همین حرکت شاخه شاخه شدن علم دارند. در حال حاضر تخصص‌گرایی در یک جامعه یکی از شاخص‌های توسعه علمی آن محسوب می‌شود. در این میان دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی و پژوهشی که بار اصلی تربیت متخصصان را بر دوش می‌کشند نقش تعیین‌کننده و سرنوشت‌سازی دارند. ایجاد رشته‌ها و گرایش‌های جدید که بتواند پاسخگوی نیازهای در حال تغییر جامعه باشد در توسعه علمی نقش بسیار ایفا می‌کنند.

بیش از چهار دهه از عمر آموزش دانشگاهی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی در ایران می‌گذرد و مقالات و آثار متعددی در رابطه با لزوم تغییر آموزش کتابداری تألیف گردیده است، اما تا سال ۱۳۸۹ با آنکه به لحاظ کمی گسترش فراوان یافته و بیش از ۸۰ گروه آموزشی در سراسر کشور در این رشته فعالیت می‌کنند (کیانی^۱، ۲۰۰۹) اما شاهد تغییرات کوچکی در این حوزه بوده‌ایم که به طور عمده شامل تلاش مجزای گروه‌های کتابداری دانشگاه‌های بزرگ کشور در خصوص تغییر محتوای واحدهای آموزشی و ایجاد حداکثر یک یا دو گرایش در سطح کارشناسی ارشد بوده است (فتاحی، ۱۳۸۴؛ مرتضایی، ۱۳۸۳).

بعضی از استادان حوزه کتابداری صحبت از تاسیس دانشکده مستقل برای این رشته داشته و جایگاه سازمانی گروه کتابداری را زیر سوال برده‌اند (انصاری،

۱۳۷۲؛ بنی اقبال، ۱۳۷۲؛ قزل‌ایاغ، ۱۳۷۲؛ حری، ۱۳۷۲) اما حرکتی که منجر به ایجاد تحول شود هرگز صورت نگرفت.

فدایی در سال ۱۳۷۲ طرح دانشکده شدن گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی را به دانشگاه تهران ارائه نمود که علیرغم تایید مسئولان دانشگاه حرکتی در راستای اجرای آن صورت نگرفت. وی در سال ۱۳۸۴ مجدداً بر حسب ضرورت و احساس نیاز برای ایجاد دانشکده طرحی را تهیه و به دانشگاه تهران ارائه نمود (فدایی، ۱۳۸۹). این تلاش‌ها ادامه یافت تا در سال ۱۳۸۸ با امضای تفاهم‌نامه همکاری میان دانشگاه تهران و سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران اولین دانشکده کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران تاسیس شد و ریاست دانشگاه تهران، دکتر فدایی مدیر گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه تهران را با حفظ سمت به ریاست دانشکده منصوب نمودند.

تاسیس دانشکده مستقل برای آموزش کتابداری و اطلاع‌رسانی و حوزه‌های مرتبط، با هدف فراهم آوردن بستر مناسب جهت تربیت نیروهای کارآمد در حوزه علوم اطلاعات و متمرکز ساختن رشته‌های گوناگون و مرتبط با کتابداری و اطلاع‌رسانی صورت پذیرفته است. اما دستیابی به اهداف تاسیس این دانشکده در گرو یک برنامه ریزی مناسب است که بخش اساسی آن را برنامه ریزی آموزشی در خصوص گروه‌ها، رشته‌ها، گرایش‌ها و مقاطع تحصیلی تشکیل می‌دهد. پراکندگی و در عین حال ارتباط میان رشته‌های گوناگون حوزه علوم اطلاعات از یک سو این مسئله را دشوار و در عین حال ضروری می‌سازد.

بر همین اساس انجام پژوهش حاضر به منظور دستیابی به یک الگوی مناسب که می‌تواند بر سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های مرتبط با امر آموزش کتابداری و اطلاع‌رسانی و رشته‌های مرتبط در دانشکده تأثیرگذار باشد ضرورت می‌یابد. هدف از اجرای این پژوهش یافتن و ارائه یک الگوی مناسب برای گروه‌ها، رشته‌ها، گرایش‌ها و مقاطع تحصیلی دانشکده تازه تاسیس می‌باشد. علاوه بر این یافتن یک نام مناسب برای دانشکده که به طور فرضی در عنوان «کتابداری و

اطلاع‌رسانی» نامیده شده است از دیگر مسائلی است که در پژوهش حاضر به آن پرداخته می‌شود.

بر این اساس سوالات پژوهش به شرح ذیل مورد بررسی قرار می‌گیرند:

۱. عنوان مناسب برای دانشکده تازه تاسیس دانشگاه تهران که در حوزه آموزش علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی و علوم مرتبط فعالیت خواهد نمود چیست؟
۲. دانشکده بایستی شامل چه گروه‌هایی باشد؟
۳. در دانشکده چه رشته‌هایی بایستی تدریس شود؟
۴. رشته‌های گوناگون دانشکده در چه مقاطعی بایستی ارائه شود؟
۵. رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی بایستی دارای چه گرایش‌هایی باشد؟

روش پژوهش

این پژوهش با رویکرد کیفی و با استفاده از تکنیک دلفی^۲ انجام شده است. تکنیک دلفی عبارت است از ساخت یک فرآیند ارتباطات گروهی به طوری که چنین فرآیندی زمینه درگیری گروهی از افراد را به عنوان یک کل با یک مساله پیچیده فراهم آورد. این ارتباط ساخت یافته از طریق بازخورد اطلاعات افراد، ارزیابی نظر گروه و فراهم آوردن امکان تجدیدنظر صورت می‌پذیرد (لینستون تورووف^۳، ۱۹۷۵). ابداع این روش به دهه ۱۹۵۰ باز می‌گردد که در آن یک شرکت آمریکایی به نام رند به منظور پیش بینی از این شیوه استفاده نمود و هدف آن توسعه روشی برای کسب نظرات و نتایج قابل اعتماد از یک گروه متخصص بود. نام این روش از یک اسطوره کهن یونانی وام گرفته شده است. در این افسانه آپولو از خدایان یونان در جزیره ای به نام دلف می‌توانست آینده را پیش‌بینی کند (دالکی و هلمر^۴، ۱۹۶۳). دالکی (۱۹۶۹) در گزارش شرکت رند تکنیک دلفی روشی برای استنباط، بیرون کشیدن و پالایش قضاوت گروهی معرفی می‌شود.

وودنبرگ^۵ (۱۹۹۱) سه ویژگی اساسی روش دلفی را این‌طور بیان می‌کند:

۱. شرکت کنندگان یکدیگر را نمی‌شناسند و به همین دلیل امکان تأثیرپذیری آن‌ها از یکدیگر کاهش می‌یابد.
  ۲. ویژگی دوم تکرار است. این تکنیک در چندین دور انجام می‌شود. در پژوهش‌های مبتنی بر این تکنیک، تعداد دورها از دو تا ده دور در نوسان بوده است.
  ۳. باز خورد^۶ سومین ویژگی روش دلفی است. از دور دوم به بعد، نتایج حاصل از دور پیش به دور جاری و همچنین پاسخ‌های هر فرد به آگاهی شرکت کنندگان در پژوهش می‌رسد و آنان بر این اساس، پاسخ‌های جدید خود را ارائه می‌کنند.
- لینستون (۱۹۷۵) معتقد است در شرایط زیر از تکنیک دلفی استفاده می‌شود:
۱. مسأله از طریق فنون تحلیلی دقیق قابل بررسی نباشد، اما بتوان برای آن از قضاوت‌های انتزاعی^۷ یک گروه بهره برد.
  ۲. افرادی که باید در بررسی یک مسأله گسترده یا پیچیده مشارکت کنند، ارتباط کافی با هم نداشته و احتمالاً دارای زمینه‌های تخصصی و تجربی متنوعی باشند.
  ۳. تعداد افراد مورد نیاز بیش از آن باشد که بتوانند برهم کنش رودررو داشته باشند.
  ۴. برگزاری نشست‌های گروهی متناوب، از لحاظ زمان و هزینه توجیهی نداشته باشد.
  ۵. برای اطمینان از اعتبار نتایج، لازم باشد که عدم تجانس افراد حفظ شود.
- تکنیک دلفی در حوزه علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی شناخته شده و برای اهداف گوناگون مورد استفاده قرار گرفته است. نگاهی به مطالعات دلفی در این حوزه نشان می‌دهد که این روش برای پیش‌بینی تمایلات، رسیدن به اجماع و توافق نظر بر سر سیاست‌ها و مسائل، استفاده می‌شود. بسیاری از این پژوهش‌ها

مربوط به ایجاد یک درک عمومی از پدیده‌ای نو و یا پیچیده در حوزه کتابداری و اطلاع‌رسانی است و یا برای پیش‌بینی رشد و توسعه آینده در وضعیت‌های مبهم (هوز و دالریمل^۱، ۲۰۰۴).

انتخاب اعضای پانل دلفی

تکنیک دلفی با شرکت افرادی که دارای تخصص و دانش در مورد مساله پژوهش می‌باشند انجام می‌گیرد. این افراد متخصص به عنوان پانل دلفی شناخته می‌شوند. از مهم‌ترین مراحل اجرای یک پژوهش دلفی انتخاب اعضای پانل دلفی است زیرا اعتبار نهایی کار به شایستگی و دانش اعضای پانل وابسته است. در تشکیل پانل دلفی، انتخاب اعضا از طریق نمونه‌گیری غیر احتمالی انجام می‌شود. در این حالت، اعضا به منظور کاربرد دانش آنان در مسأله‌ای خاص و بر مبنای معیارهایی برگزیده می‌شوند که از ماهیت موضوع و مسأله پژوهش نشئت گرفته‌اند (فهیم نیا، ۱۳۸۶).

مورد دیگری که در تشکیل پانل دلفی بایستی به آن توجه کرد تعداد اعضای شرکت کننده است. لینستون (۱۹۷۵) مساله پژوهش، دامنه آن و دامنه تخصص‌های مورد نیاز را بر تعداد اعضای پانل موثر می‌داند. میزان دسترس پذیری افراد، زمان لازم، و هزینه گردآوری اطلاعات نیز از دیگر عوامل موثر در تعداد نمونه است. در پژوهش‌های صورت گرفته به روش دلفی حجم نمونه از ۱۰ تا ۱۶۸۵ نفر متغیر بوده است. اما به طور معمول تعداد ۱۰ الی ۲۰ نفر توصیه می‌شود.

در پژوهش حاضر اعضای پانل دلفی به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. افراد انتخاب شده دارای دو شرط زیر بودند:

۱. دارای مدرک دکتری تخصصی در حوزه علوم کتابداری و اطلاع رسانی
۲. عضو هیئت علمی دانشگاه

پس از انتخاب افراد، از طریق تماس تلفنی و نامه الکترونیکی جهت شرکت در پانل دلفی از آن‌ها دعوت به عمل آمد (پیوست ۲). از میان ۲۰ نفر فهرست اولیه اعضای پانل، ۱۵ نفر برای شرکت در این پژوهش اعلام آمادگی کردند.

ساخت پرسشنامه دلفی

در این پژوهش، پرسشنامه دور اول بر مبنای بررسی وضعیت علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی در ۵ کشور آمریکا، انگلستان، استرالیا، آفریقای جنوبی و چین و نتایج حاصل از این پژوهش و نیز سوالات اساسی پژوهش حاضر طراحی گردید. در هر بخش اعضای پانل خارج از چارچوب گزینه‌های ارایه شده مبتنی بر یافته‌ها، امکان اظهار نظر آزادانه داشتند. سوالات پرسشنامه با مشورت صاحب‌نظران اعتبار یابی شد و به صورت ترکیبی از سوالات باز و بسته طراحی شد.

پرسشنامه طراحی شده دور اول در قالب فایل ورد همراه نامه الکترونیکی برای اعضای پانل ارسال گردید. پس از بازگشت پرسشنامه دور اول و تجزیه و تحلیل آن‌ها پرسشنامه دور دوم طراحی و از طریق پست الکترونیکی در اختیار اعضا قرار گرفت.

تعیین سطح اتفاق نظر

بسیاری از محققان پیش از اجرای دلفی سطح اتفاق نظر را مشخص نمی‌کنند بلکه پس از تحلیل داده‌ها این کار را انجام می‌دهند. این مساله به نوعی نشانگر اختیاری بودن مفهوم اتفاق نظر است. گاه پژوهشگر با استفاده از کلماتی نظیر زیاد و کم سطح اتفاق نظر را تبیین می‌کند. اما تخصیص ارزش عددی برای مقایسه میزان اتفاق نظر راهکار بهتر و مطمئن‌تری محسوب می‌شود (ویلیامز و وب^۹، ۱۹۹۴). در این پژوهش میزان ۶۰ درصد از کل پاسخگویان به عنوان سطح اتفاق نظر لحاظ شده است. یعنی چنانچه ۶۰ درصد اعضا پانل با گزینه‌ای موافق

باشند آن گزینه به عنوان گزینه‌ای که اعضای پانل روی آن توافق دارند در نظر گرفته شده است.

یافته‌ها

در پرسشنامه دور اول ۱۱ سوال طراحی شد. پس از جمع‌آوری پرسشنامه دور اول و بررسی نتایج، مواردی که علاوه بر گزینه‌های موجود، توسط اعضای پانل پیشنهاد شده بود در قالب پرسشنامه دور دوم دلفی مورد نظر خواهی قرار گرفت. در دور دوم دلفی، پرسشنامه برای دریافت نظر پاسخ‌گویان درباره رشته‌ها، گروه‌ها، گرایش‌ها، مقاطع تحصیلی، برنامه کارشناسی ارشد دوگانه برای رشته کتابداری و اطلاع رسانی و رشته آرشیو در قالب ۴ سوال تنظیم شد. یافته‌های پژوهش در قالب پاسخ به سوالات اساسی پژوهش به شرح ذیل می‌باشد:

۱. عنوان مناسب برای دانشکده تازه تاسیس دانشگاه تهران که در حوزه آموزش علوم کتابداری و اطلاع رسانی و علوم مرتبط فعالیت خواهد نمود چیست؟

عنوان «علوم و فناوری اطلاعات» با ۶۶.۶۶٪ نسبت به دیگر عناوین ارجحیت دارد. عنوان «علوم اطلاعات» با ۲۰٪ درصد در رتبه دوم، «علوم کتابداری و اطلاع رسانی» و «کتابداری، آرشیو و مطالعات اطلاعات» هر دو ۶.۶۶٪ آرا اعضا پانل را به دست آوردند. از سوی اعضای پانل ۴ عنوان «علوم و بازیابی اطلاعات»، «علوم بازیابی و مدیریت اطلاعات»، «مدیریت فناوری اطلاعات و دانش» و «فراوری اطلاعات و مدیریت دانش» پیشنهاد گردید. ۹۲.۳۰٪ (۱۲ نفر) با هر دو نام «علوم بازیابی و اشاعه اطلاعات» و «علوم بازیابی و مدیریت اطلاعات» مخالفت نمودند. ۷۶.۹۲٪ با نام «مدیریت فناوری اطلاعات و دانش» و ۶۱.۵۳٪ با نام «فراوری اطلاعات و مدیریت دانش» مخالفت نمودند.

بر اساس معیار توافق نظر مطرح (سطح ۶۰٪) عنوان علوم و فناوری اطلاعات مورد توافق اعضای پانل قرار گرفت.

۲. دانشکده بایستی شامل چه گروه‌هایی باشد؟

با توجه به این که در مطالعات نشان داده شده بود در برخی ساختارها چند رشته متجانس زیر یک گروه ارائه می‌شوند نظر اعضای پانل در خصوص تشکیل سه گروه فناوری اطلاعات، سیستم‌های اطلاعاتی، و کتابداری و اطلاع‌رسانی که هر کدام شامل یکسری رشته خواهند بود درخواست شد. ۸۰٪ اعضای پانل با وجود گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی، ۷۶.۹۲٪ با گروه سیستم‌های اطلاعاتی و ۳۳.۳۳٪ با گروه فناوری اطلاعات موافقت نمودند. با توجه به معیار توافق نظر مطرح در پژوهش وجود دو گروه سیستم‌های اطلاعاتی و کتابداری و اطلاع‌رسانی مورد توافق می‌باشد.

۳. در دانشکده چه رشته‌هایی بایستی تدریس شود؟

اعضای پانل با ارائه رشته «مدیریت رکورد و آرشیو» در دانشکده ۱۰۰٪ موافق هستند. ۳ رشته «کتابداری و اطلاع‌رسانی»، «سیستم‌های اطلاعاتی» و «مدیریت دانش» ۸۶.۶۶٪ آرا را کسب نمودند. ۲ رشته «مدیریت اطلاعات»، «مدیریت اطلاعات و کتابخانه» با ۷۳.۳۳٪ میزان توافق یکسانی را کسب کردند. سیستم‌های اطلاعات مدیریت ۶۶.۶۶٪ آرا و فناوری اطلاعات ۶۰٪ آرا را کسب نمود. ۲ رشته «سیستم‌های اطلاعات تجاری» و «علم اطلاعات» با ۵۳.۳۳٪ کمترین آرا دارا هستند. ۸ رشته از سوی اعضای پانل پیشنهاد گردید. از میان رشته‌های پیشنهادی، رشته مدیریت و سازماندهی نسخ خطی و آثار کمیاب با ۹۲.۳۰٪ آرا بالاترین میزان توافق را داراست. «اقتصاد اطلاعات و دانش» و «چاپ و نشر» با ۸۴.۶۱٪ آرا در رتبه دوم، «علم سنجی» با ۷۶.۹۲٪ در رتبه سوم، «تاریخ و فلسفه اطلاعات» با ۶۹.۲۳٪ در رتبه چهارم، «مرجع‌شناسی و خدمات

اطلاعات» با ۶۱.۵۳٪ در رتبه پنجم و «مشاوره اطلاعات» با ۵۳.۸۴٪ آرا کمترین میزان توافق را کسب نمود.

با توجه به معیار توافق نظر مطرح در پژوهش رشته های مورد توافق اعضا به ترتیب بر اساس بالاترین میزان توافق (درصد فراوانی) عبارتند از:

۱. مدیریت رکوردها و آرشیو.
  ۲. مدیریت و سازماندهی نسخ خطی و آثار کمیاب
  ۳. کتابداری و اطلاع رسانی / سیستم های اطلاعاتی / مدیریت دانش
  ۴. تاریخ و فلسفه اطلاعات
  ۵. مدیریت اطلاعات / مدیریت اطلاعات و کتابخانه
  ۶. علم سنجی
  ۷. اقتصاد اطلاعات و دانش / چاپ و نشر
  ۸. سیستم های اطلاعات مدیریت
  ۹. مرجع شناسی و خدمات اطلاعات
  ۱۰. فناوری اطلاعات
- رشته های سیستم های اطلاعات تجاری، علم اطلاعات، و مشاوره اطلاعات با کسب فراوانی کمتر از ۶۰٪ مورد توافق اعضای پانل نمی باشند.
۴. رشته های گوناگون دانشکده در چه مقاطعی بایستی ارائه شود؟
- در خصوص مقطع ارائه رشته کتابداری و اطلاع رسانی، سیستم های اطلاعات مدیریت، مدیریت اطلاعات، مدیریت اطلاعات و کتابخانه، مدیریت دانش و مدیریت رکوردها و آرشیو توافق وجود ندارد. به عبارتی میزان توافق ۶۰٪ در رابطه با هیچ کدام از رشته ها حاصل نشده است.
- در خصوص رشته های پیشنهادی از سوی اعضای پانل توافق در خصوص مقطع ارائه رشته ها وجود دارد.
۵. رشته کتابداری و اطلاع رسانی بایستی دارای چه گرایش هایی باشد؟

گرایش کتابخانه‌های دیجیتال (با ۷۸.۵۷٪) آرا بالاترین میزان توافق را داراست. سه گرایش کتابخانه‌های دانشگاهی، عمومی و تخصصی با ۶۴.۲۸٪ به طور یکسان مورد توافق اعضای پانل هستند. گرایش کتابخانه‌های تخصصی، کتابداری کودک و نوجوان، مراکز صنعتی تجاری (با ۵۷.۱۴٪)، مدیریت کتابخانه (با ۳۳.۳۳٪)، کتابدار معلم (۲۱.۴۲٪)، کتابداری هنر (با ۷.۱۴٪) و کتابداری حقوق (با ۱۴.۲۸٪) و کسب فراوانی زیر ۶۰٪ مورد پذیرش و توافق اعضای پانل قرار ندارد.

علاوه بر سوالات اساسی پژوهش، و با توجه به یافته‌های حاصل از بررسی کشورها نظر اعضای پانل در خصوص برگزاری برنامه کارشناسی ارشد دوگانه برای کتابداری و اطلاع‌رسانی و آرشيو دریافت شد. که نتایج آن در قالب سوالات و پاسخ‌های ذیل خلاصه شده است.

۶. آیا برنامه کارشناسی ارشد دوگانه برای رشته کتابداری مناسب است؟
برگزاری برنامه کارشناسی ارشد دوگانه برای رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی با کسب ۶۶.۶۶٪ مورد توافق می‌باشد.

۷. کارشناسی ارشد دوگانه کتابداری با چه رشته‌هایی می‌تواند ارائه شود؟
در میان رشته‌های ادبیات کودک، تاریخ، حقوق، زبان‌شناسی، و فلسفه علم تنها رشته ادبیات کودک با کسب ۶۶.۶۶٪ آرا مورد توافق است. ۵. رشته علم رایانه، مدیریت، مهندسی کامپیوتر، ادبیات فارسی و ادبیات انگلیسی از سوی اعضای پانل پیشنهاد شد که دو رشته علم رایانه (با ۸۰٪) و مدیریت (با ۹۰٪) برای برگزاری کارشناسی ارشد دوگانه کتابداری و اطلاع‌رسانی مورد توافق هستند. در مجموع سه رشته ادبیات کودک، علم رایانه و مدیریت جهت برگزاری کارشناسی ارشد دوگانه کتابداری و اطلاع‌رسانی مورد توافق می‌باشد.

۸. آیا برنامه کارشناسی ارشد دوگانه برای رشته آرشيو مناسب است؟
برگزاری برنامه کارشناسی ارشد دوگانه برای رشته آرشيو با کسب ۶۰٪ آرا مورد توافق می‌باشد.

۹. کارشناسی ارشد دوگانه آرشیو با چه رشته‌هایی می‌تواند ارائه شود؟
 در میان رشته ادبیات، تاریخ، فلسفه و هنر رشته تاریخ با کسب ۸۸.۸۸٪ آرا مورد توافق قرار گرفت. ۵ رشته حقوق، باستان شناسی، ادبیات انگلیسی، علم رایانه و مدیریت از سوی اعضای پانل پیشنهاد شد که علم رایانه با ۷۷.۷۷٪ و مدیریت با ۶۶.۶۶٪ مورد توافق اعضا قرار گرفت. در مجموع سه رشته تاریخ، علم رایانه و مدیریت جهت برگزاری کارشناسی ارشد دوگانه کتابداری و اطلاع رسانی مورد توافق می‌باشد.

نتیجه‌گیری

به طور خلاصه دانشکده تازه تاسیس می‌تواند مطابق با یافته‌های پژوهش با نام «علوم و فناوری اطلاعات» و مشتمل بر ۱۴ رشته به شرح آنچه که در بالا ذکر شد فعالیت نماید. رشته کتابداری و اطلاع رسانی می‌تواند دارای ۴ گرایش کتابخانه‌های دیجیتال، کتابخانه‌های دانشگاهی، کتابخانه‌های عمومی و تخصصی باشد. همچنین برگزاری برنامه کارشناسی ارشد دوگانه برای کتابداری و اطلاع رسانی با رشته‌های ادبیات کودک، علم رایانه و مدیریت و برگزاری برنامه کارشناسی ارشد دوگانه آرشیو با رشته‌های تاریخ، ادبیات، علم رایانه و مدیریت پیشنهاد می‌گردد.

پی‌نوشت‌ها

1. Kiani
2. Delphi
3. Linstone & Turoff
4. Dalkey & Helmer
5. Woudenberg
6. Feedback
7. Subjective Judgments
8. Howze & Dalrymple
9. Williams & Webb

منابع

- انصاری، نوش آفرین (۱۳۷۲). مصاحبه. پیام کتابخانه. ۳ (۱۱): ۴-۱۳.
- بنی اقبال، ناهید (۱۳۷۲). مصاحبه. پیام کتابخانه. ۳ (۱۱): ۱۴-۱۷.
- حری، عباس (۱۳۷۲). مصاحبه. پیام کتابخانه. ۳ (۴): ۱۴-۱۷.
- فتاحی، رحمت الله (۱۳۸۴). برنامه جدید کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی فصلنامه کتابداری و اطلاع‌رسانی. ۳ (۳۰).
- فدایی، غلامرضا (۱۳۸۹). آینده کتابداری و اطلاع‌رسانی. تحقیقات کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه تهران.
- فهییم نیا، فاطمه (۱۳۸۶). بررسی کنسرسیوم‌های خرید اطلاعات علمی دانشگاهی ایران و جهان: و ارائه مدل مناسب برای آن. پایان‌نامه دکتری. دانشگاه تهران.
- مرتضائی، لیلیا (۱۳۸۳). طراحی برنامه کارشناسی ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی (گرایش اطلاع‌رسانی). تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
- Dalkey, N., Helmer, O. (1963). An experimental application of the Delphi method to the use of expert, *Management Science* 9 (3) , pp. 458-467
- Dalkey, N. C. (1969). *The Delphi method: an experimental study of group opinion*. Santa Monica, CA: The RAND Corporation
- Howze, P. C., Dalrymple, C. (2004). Consensus without all the meetings: using the Delphi method to determine course content for library instruction
- Kiani, H. (2009). Education for Library and Information Science in Iran: Current Trends. *International Journal of Information Science and Management* 7, 2: 15-27.
- Linstone, HA. , Turoff, M. (1975). *The Delphi methods: Techniques and Application*, London: Addison- Wesley.
- Williams, P. L. and Webb, C. (1994). The Delphi technique: a methodological Discussion". *Journal of Advanced Nursmg*. 19: 180-186.
- Woudenberg, F. (1991) : *An evaluation of Delphi, in Technological Forecasting and Social change*, 40, pp. 131-150.